การจัดการเรียนการสอนการพยาบาลเด็กโรคมะเร็ง โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ผ่านการสร้างสรรค์ศิลปะภาพวาด

Applied Visual Literacy in Learning of Pediatric Oncology Nursing Care

วิรัลพัชร สกุลสันติพร

Wirunpat Sakunsuntiporn

กลุ่มวิชาการพยาบาลเด็ก วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิประสงค์ จ.อุบลราชธานี

Pediatric Nursing Department, Boromarajonani College of Nursing Sunpasitthiprasong, Ubon-Ratchathani

บทคัดย่อ

การเรียนรู้ผ่านภาพ (visual literacy) เป็นความสามารถในการเรียนรู้จากการแปลความหมายของภาพที่มองเห็นเป็นข้อมูลข่าวสารคิดแก้ปัญหาจากภาพได้อย่างถูกต้อง และ/หรือความสามารถในการสร้างสรรค์ข้อมูลข่าวสารให้เป็นภาพที่ใช้ในการสื่อความหมายได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ซึ่งการเรียนการสอนพยาบาลศาสตร์ มีการนำภาพมาใช้ในการประกอบการสื่อสารเพื่ออธิบาย ขยายความ แสดงรายละเอียดของข้อมูล แสดงวิธีการ เป็นต้น ดังจะเห็นในตำรา หนังสือต่างๆ ในบทความนี้ผู้เขียนได้นำการสื่อสารด้วยภาพมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนการพยาบาลเด็กโรคมะเร็งสำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิประสงค์ ด้วยการให้ผู้เรียนลงมือสร้างสรรค์ศิลปะภาพวาดในการสื่อความหมายทางการพยาบาลโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ซึ่งเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่กระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี สร้างบรรยากาศการเรียนที่แปลกใหม่ เกิดผลลัพธ์ที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนน่าสนใจขึ้น ดังนี้ 1) ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และทักษะการสื่อสารผ่านภาพ 2) ทำให้สามารถเข้าถึงบทเรียนได้เร็ว เข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น จดจำได้ดี3) ช่วยส่งเสริมกระบวนการทำงานเป็นทีม และ 4) มีการเรียนรู้อย่างมีความสุข

คำสำคัญ: ศิลปะภาพวาด ความคิดสร้างสรรค์ การพยาบาลเด็ก โรคมะเร็ง

Abstract

Visual literacy is the ability to learn and communicate visually. This assists with thinking and solving problems in the visual domain, and/or with the ability to communicate information in a visual format. In nursing education, pictures are used in the textbooks to explain concepts, show detailed information, demonstrate instruction, ard so on. In this article, the author applied visual literacy in learning of pediatric oncology nursing care for the junior class of nursing students attending Boromarajonani College of Nursing Sunpasitthiprasong. The students were instructed to create pictures to communicate the nursing care in dynamic groups. This interesting new approach could draw full attention of the students into the lesson. There were four main points of the learning outcome using visual literacy: 1) enhanced creativity and thinking freely; 2) enriched understanding of the nursing care; 3) created interaction between students; and 4) increased enjoyment of learning.

Keywords: Visual Literacy, Creative Thinking, Pediatric Nursing, Oncology

บทนำ

เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสังคมออนไลน์กลายมาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน และได้รับการพัฒนาอย่างมากมายให้สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละบุคคลในการเข้าถึงข้อมูลต่างๆ อย่างหลากหลาย ผู้คนส่วนใหญ่ใช้เว็บเพจในการสืบค้นข้อมูลและแก้ปัญหาต่าง ๆ แทนการค้นคว้าหนังสือ ตำราในห้องสมุด (Bicen & Beheshti, 2017) ซึ่งแหล่งความรู้ที่มีรูปภาพประกอบพร้อมกับตัวหนังสืออธิบายรายละเอียดสั้นๆ กลายมาเป็นที่นิยมมากขึ้น (Ghode, 2012) เนื่องจากทำให้เกิดการจดจำและเข้าใจได้ง่าย อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งจากการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิตอลที่รวดเร็วนั้น ทำให้การศึกษาพยาบาลในยุคศตวรรษที่ 21 ก็ต้องมีการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับยุคสมัยที่ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วด้วย การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบการบรรยายเพียงอย่างเดียว อาจทำให้